

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus de apparitionibus animarum post exitum ea[rum] a corporib[us] et de earundem receptaculis

Jacobus <de Paradiso>

**in opido Burgdorf,
millesimoquadringentesimoseptuagesimoquinto**

Sequitur de quarto. v. et vi. scilicet de inquisitoribus seu
experimentatoribus harum animarum [...]. Et de ceremoniis precedentibus
ad istam expurgentiam. Et de interrogationibus ab animabus ...

[urn:nbn:de:bsz:31-333214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-333214)

appetūt diūgi suo principio scz deo maxime q̄a vidēt
temp2 diūctionis aduenisse nisi aliqd̄ obstet. **I**tem ex
eo. q̄a t̄ato maior est lesio quāto maior est lesionis ap
p̄hensio. sicut delicati pl2 affligūt̄ p̄ paruas penas q̄
grosi rustici p̄ magnas. **E**t aie exute existentes in pe
nis sūt fortioris app̄hensionis q̄ dū erāt permixte cor
porib2. q̄a iā sūt puriores q̄ p2. **I**tem q̄a tota lesio et
sensatio lesionis i corpore causat̄ ab aia vt patz. q̄a p2
separationē corp2 nihil sentit. igit̄ si aliqd̄ ledēs agit
in animā ipsā maxime affligit p2 separationē. **I**tem q̄a
p2 egressū for̄ iudicū mutātū est. qd̄ for̄ multo pena
ti2 est q̄ for̄ militātis ecclie. igit̄ graui2 ibi puniunt̄
Etia ille ignis incōparabilū maḡ actiu2 est q̄ ignis p̄
sens. **N**ā videt̄ velle bt̄s augustin2 q̄ sicut ignis picit̄
se habet ad vey ignez. sic p̄sens ignis habet se ad ignē
infernalem vel etiā purgatorn. q̄si nulli2 comparationis
Et t̄n cuiuslibz videt̄ q̄ ḡuissime puniret̄ si ferrū candēs
in manu aut in alio membro ad t̄pus vni2 medie hore
aut min2 tolerare deberet. **S**z heu hoies hoc pa2 per
pendūt. **I**n seq̄ntib2 t̄n deo donāte habebit̄ quomo
do iste ignis p̄caueri potest. **¶** **S**eq̄t̄ de q̄rto. v. et
vi. scz de inq̄sitorib2 seu exp̄im̄tatorib2 harū aia2. et
quomō expediat eos esse dispositos. **E**t de ceremoniis
p̄cedentib2 ad istā exp̄ergentiā. **E**t de interrogatōib2
¶ **O**cemur ex sac̄ scriptura **¶** ab aiabus faciendis.
n̄ casu nec i om̄ez euentū fcās fuisse reuelatōes se
cretor̄ diuio2. nec idifferent̄ cuiuslibz q̄litcūqz disposito
sz sub certis modis et certis plomis. **E**t hoc etiā exp̄er
gentia quotidiana docz. **N**ā non oib2 se representāt aie
exute nec oib2 respōdēt. sz inter multos vix vni eor̄. si
cut aptū est. **E**t ad hoc videndū prout valeo aliis tra
dā sine p̄iudicio alior̄. **¶** **L**egi2 vizis sc̄is vt patriarchis
et p̄phetis reuelatōnes factas. vt abrae ysaac iacob

ignis inf. l. 10. q. 10.

samuēli. et ceteris prophetis. vt latissime declarat in
 sacris scripturis. **Legimus** et regibus tam fidelibus quam infidelibus
 et pueris ydolatrias sanctas reuelationes. vt patet de
 ezechia dauid iofia pharaone nabuchodonosor baltasar
 achas achab saule. vt patet legenti sacras scripturas.
In hoc diuina prouidentia semper dignata fuit consulere
 omnium utilitati. non solum fidelium sed infidelium. qui solem
 suum oriri facit super bonos et malos. **Speculandum** igitur
 est cui fiunt tales reuelationes. quia magis his quam presunt omni
 unitati. aut quorum merita hoc exigere videntur. et qui possunt
 sunt omni unitati prodesse et prodesse. de qua cura est deo vt etiam
 pueros scilicet balaam et caphan suam veritatem declara
 re non desinat. vt scriptura testatur. **Aut** saltem propter citi
 ozem liberationem animarum propinquas et amicis fit reuela
 tio et appetitio. **Na** ista appetitio non est naturalis opera
 tio vt a forma essentiali procedat. nec artificialis vt
 a similitudine in mente accepta procedat. sed est actio mo
 ralis a diuina mente exiens. quam non nisi sapientissime ortum
 habet. quia omnia quae a deo fiunt ordinatissime fiunt. iuxta il
 lud. **Oia** in sapientia fecisti. **Oportet** igitur preparari ad
 hoc vt a deo deriuetur. **Nam** dicit aristoteles. **ii. de anima**
Actus actiuorum sunt in patiente predisposito vt materia sit
 capax forme. **Ducimur** itaque exemplis quod oratio et ieiunium
 procedere debent inquisitiones harum apparitionum. **Na**
dixit christus discipulis querentibus cur non ipsi poterant eui
 cere quoddam demonium. **Hoc** genus inquit demoniorum non eicitur
 nisi in oratione et ieiunio. **Sic** et hic credendum est fieri
 pari modo. **Daniel** etiam propheta triu ebdomadarum iei
 unium sibi in dicit cum reuelationem a deo postulauit. **da**
melis. x. Et eisdem. **xi. dicit** quod deprecatus est dominum in iei
 unio sacco et cinere. **Esset** igitur forte expediens trium
 dierum ieiunium cum aliquibus missarum celebrationibus et deu
 tis orationibus scilicet septem psalmis sepius repetitis. **Nec** tam

Appud ad 8 p. 140

videtur
 em et
 is ap
 nas q
 in pe
 te cor
 elio et
 qa pl
 agit
 ez qa
 pena
 munt
 ms p
 picit
 igne
 tionis
 and es
 boze
 per
 omo
 v. et
 az. et
 monis
 cob
 ndis.
 es se
 posito
 expe
 at aie
 zox. si
 is tra
 rchis
 iacob

prima vice audito aliquo signo aut apparentia mori fi-
des adhibenda est. tanq̄ firmā habens veritatem. sed
vsq; ad minus tertia vice. sicut factū est samuēli puero
i. regū. iii. Et petro sumit de vase q̄si lintheo magno
in visione misso de celo. vt patet actuū. x. Et dicit ibi
Hoc aut factū est per ter. Non em̄ talib; visioib; le-
uiter est credendū propt̄ illusiones dyabolicas. Si ei
est aliqd̄ ex deo procedens nō cito cessabit. sicut sepi;̄
legim;̄ in reuelationib;. vt pat;̄ de inuentione sc̄i ste-
phani. et de pharaone qui duplices visionem vidit ad
eandem rem pertinentē sc;̄ de sterilitate et fertilitate
amoz sequentiū ioseph interpretante. genesis. xli. Con-
fessionib; et missaz celebrationib; rite peractis accer-
siendi sunt quattuor aut quinq; p̄sbiteri deuoti. Cre-
derem hoc aptius fieri per deuotos religiosos a secu-
laribus actioib; exoccupatos. et mente in deū eleua-
tos propt̄ horrorem et terrorem propellendū. Ad lo-
cum accedant in quo ostendere se spiritus adueit cū
humilitate cordis et recta intentōe. cessante omni su-
persticiosa inquisitōe. nō tam sine certis ceremoniis
cū in collatione omnū sacramtoz et in missis ecclesia
vtat̄ certis ceremoniis. Assumat̄ igit̄ candela i die pu-
rificatōis benedicta accensa. aqua benedicta. et signū
crucis. et si plac;̄ thuribulū cū thure. et in accedendo
orient septem psalmos. aut euangeliū ioh̄is. Ingressi
locū aspgant et thurificent. Non tam̄ hec dico de ne-
cessitate oīa fieri siue requiri. sed estimo ita expediri.
q̄a n̄ habeo de his fundam̄tū necessitatis ex scriptura
sed aliqua exempla sanctorū super his legi. Stola etiā
sancta nō videtur esse inutilis. Ingressi igitur locum
flectentes genua vt videtur hāc humiliter per vnum
eorum dicant orationem. **Orō** Domine iesu christe
omnium secretorum cognitor. qui semp̄ tuis fidelib;

et puulis reuelare salubria et vtilia asueuisti. quiq; in
hoc loco spm̄ quendā se ostendere pmisisti. humiliter
obsecamus benignissimā tuā misericordiā. per passionē
tuā et p̄ciosissimi sanguinis tui pro peccatis nostris ef
fusionē. vt digneris p̄cipere huic spiritui vt sine terro
re ac lesione nostra et omnium hominum se reuelet. signi
ficās famulis tuis nobis vel aliis peccatoribz quis sit
et cur venerit et qd̄ desiderium suū existat. vt tu ex inde
honorari valeas. et ipse si est possibile asolari. et fidez
les tui inde subleuari. In noīe patris et filii et spūs sc̄i
Amen. Hec oīa exemplarē similitudinē habere possūt
ex scripturis et pietate petentiū. Nec repugnat fidei
aut bonis moribz. **N**ic; alii possunt modi inueniri qui
similit̄ valerent. q̄bz iste modz nō p̄scribit. **N**ec hec ad
interrogatoria est veniendū. Et puto sic dicendū. Ob
secramz p̄ iesum christū tu spūs vt dicas quis sis. et si
est aliqs inter nos cui velis respōdere. et vt nomines
eū aut p̄ signū eū significes. **E**st ne ille. **R.** aut iste. **R.**
et sic de singulis quotquot sunt p̄sentes noīando spe
cialit̄. q̄a exptū est q̄ n̄ respondet cuilibet. **S**i ergo ali
quā vocē aut pulsum fecerit ad alicz noīatōez. illi cō
mittant̄ alia interrogatoria scz cuiz hominis aīa fuerit
et prop̄t qd̄ venerit et qd̄ desideret. **S**i suffragia pro
se fieri desiderat. an in missis. an in elemosinis. et quot
missas. tres sex decem viginti triginta zc̄ **E**t p̄ quos sa
c̄dotes. religiosos vel seculares **E**t si ieiunia. q̄ quāta
et quot et per quas p̄sonas. **S**i elemosinas q̄s et quot
et q̄bz personis. aut in hospitalibz. aut leprosorinis aut
aliis mendicantibus et pauperibz. **E**t qd̄ erit signū sue
perfecte libertatōis. **E**t prop̄t quā causaz sit deputat̄
pemis purgatorii **N**ā bt̄s gregoriuz ponit in dyalogo
multa exempla in q̄bz aīe defūctorū per se expresserūt
viva voce causas purgatōis. vt etiā i parte p̄riuz tactū

est. Nulla tamen superflua curiosa inutilia aut superstitiosa sunt ab eo inuestiganda. nisi per se ea proprio motu voluerit reuelare. In diebus tam festiuis et tempore solatio scz ante prandium puto ouementius hac fieri inquisitionem. aut forte si noctis tempore magis deo placuerit vt fieri solet. Sed si forte nullum signum appareret illa hora ex tunc differendum est ad aliud tempus donec iterum se spiritus manifestet. relicta ibi aqua benedicta et cruce. quia dei occulto iudicio certis horis et personis non omnibus se reuelat. Nec timendum est quod ille spiritus personam talem in corpore ledat si est bonus spiritus. quia hoc non est expertum vt credo aliquando. Nam iam est extra statum merendi aut demerendi. nec peccare potest amplius. sed est in medio statu inter bonos et malos. certus de sua predestinatione. sed adhuc in satisfactionis statu scz in penis ad tempus. Legimus malos per malos punitos fuisse. sicut in thobia de septem viris scire quos demon asmodeus occidit. eiusdem. iii. Item malos pro bonos. sicut de sodomitis quos angeli pro sulphur et ignem pemerunt. vt patet in genesi. Item bonos pro malos. sicut iob per sathan. Sed non legimus bonos pro bonos punitos nisi propter ipsorum salutem tanquam medicina eis prestitisse. sicut zachariam pro angelum gabrielem. qui eum officio lingue preuauit. luc. i. Et iacob per tactum angeli claudicauit cum tetigit neruum femoris eius et emarcuit ob custodiam castitatis. vt patet in genesi. Et paulus per angelum sathane fuit collapsus per stimulum carnis. vt ipse testatur. Quod si talis spiritus offenderet aliquos in corpore. iam suspectus esset quod non esset vnus de bonis sed de reprobis. saluo iudicio diuino.

Sequitur de septimo scz de modo cognoscendi bonum spiritum

Primo bonus spiritus in principio ca peruerso.
aliquid terrore secum affert sed non persistit in terrore

mali punitos punit

mali punitos

boni punitos

boni punitos punitos